

EL TRADICIONALISTA

SORTIRA ELS DISSAPTES

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Girona	1'50 pessetas trimestre
Fora	2 " " "
Ecstranger	2'50 " " "

Pago per adelantat

REDACCIO: Forsa, 8, baixos
ADMINISTRACIO: Plateria, 26 baixos

Tota la correspondencia al Director

Any II

Girona 27 d' Agost de 1904

Núm. 74

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

- 27. Diss. S. Joseph de Calassanz, y S. Lley, b. c. de Lleyda.
- 28. Diu. S. Agustí, b. y d. S. Julià, mr. patró de Vallfogona.
- 29. Dill. La Degollació de S. Joan Bta. y Sta. Sabina, vda. y mr.
- 30. Dim. La Traslació dels cossos sants en Manresa, Sta. Rosa de Lima, v.; se v. a Llafranch.
- 31. Dim. S. Ramón Nonat, cf. fill de Portell, y S. Prósper, mr.
- 1. Dij. S. Gil, ab. S. Arthur d'Irlanda, y S. Llop, b.
- 2. Div. S. Antolí, mr. y S. Esteve, rey.

QUARANTA HORES

Avuy son a l'Església de las Caputxinas y demà passan a la de las Bernardas. Les hores d'exposició son de 8 a 11 y mitja del matí y de 6 a 8 de la tarde. Els diumenges al matí se reserva a las 12 y a la tarde la exposició comensa una hora més aviat.

Conseqüències desastroses del absolutisme centralista

El govern del satànic Combes y de l'impio Loubet ha lograt ja rompre les relacions diplomàtiques ab la Santa Sede, trabas qu' el destorbavan pera continuar la guerra sens quartel que té declarada a la religió del Crucificat.

Devant d' un fet de tan trista importancia, es connatural en l' home estudiar les causes, els fenòmens mediant els quals els pobres francesos han arribat a un estat tan trist. Femho, doncs.

La finalitat del poder públic obehix a un ordre moral indispensable: per axó es de dret natural y se troba hont se vulla qu' hi hagi homes. Pro com lo poder públic ha de sortir dels homes matexos, imperfets de si, no sempre se troba implantat de manera que satisfaci llur finalitat, que consistex en proporcionar als governats el conjunt d' elements qu' en aquesta vida els hi son

menester pera lograr tot lo ben estar possible y guanyar pera després la felicitat eterna. El poble, doncs, quin govern satisfés llur finalitat, aniria progressant sempre dins l' ordre moral y material.

Per lo tant en la vehina república quines evolucions en religió, moralitat, costums y formes de govern s' han fet sens que directament hi intervingués cap poble estrany, totes han tingut lloc en lo sol matex de llur patria, havém de buscar les causes de son deplorable estat en llur forma política de govern que segurament no obehia a llur finalitat quan a tals ecstremos los ha conduhit.

Quan un estat se compón de varias regions governades segons llurs lleis y peculiar modo d' esser, la corrupció que s' inicií en el trono, en cada una d' ellas trobará infranquejable valla que moltes vegades la farà regular fins ofegarse en son matex origen; mentres que en un estat centralista quines naturals regions se troban esclavizadas per lo poder central, la corrupció iniciada en el trono com asquerosa gangrena se propaga per totes les bifurcacions de l' estat.

L' absolutisme, doncs, centralista y despòtic iniciat a Fransa ab el regnat de El Delfin, Lluís XI, y portat a terme per en Lluís XIV, que féu célebre la frasa «l' estat socjó», acompanyat de l' influencia protestant ecsercida a resguard de la llibertat de conciencia que ls hi concedí Enric IV, naturalment havia d' anar conduhit a Fransa a n' el estat en qu' avuy se trob.

La corrupció de la cort en el regnat de Lluís XV, fàcilment s' ecstengué a la noblesa qu' ecspulssada de tota influencia en la governació de l' estat, llurs títols nobiliaris ja no li servian més que pera ostent-

tarlos orgullosament, y llurs riquesas pera gaudirse, ecstiant axis al poble corromput ensepm que pel mal ecemple dels de dalt pels trevalls sectaris dels jacobins Voltaire, d' Alembert, Federic II de Prussia, Diderot, etc., etc.

Axis se compren perfectament com han ocuregut tant les revolucions y cambis de govern en lo sol francés, acabant el poder de l' infern per assentarhi llurs reals baix la forma republicana. «Pobres francesos! ¿Deixaréu que s' ecstingeixi en la vostre patria la religió qu' un día li conquistá el títol de cristianissima?»

APES.

LA LENGUA CATALANA

L' home té cor, té sentits, imaginació: els colors d' una bandera l' enlluernen poderosament y l' arroegen. Y la bandera magestuosa de les reivindicacions autonomistes, el verb ont hi bateguen els caràcters de nostra rassa; el poema grandió, en quines sonores estrofes s' hi descabdellen les glories nostres y quin ritme es el ritme del bressol ont hi somia nostre cor ingenu; es l' idioma de la nostra Terra.

Jo l' considero com un homenatge d' amor a la nostra Patria; sa flaire es flaire d' encens que cremem per aquesta deesa. L' abrá qu' en les solennials despedides donem a la nostra mare, l' adéu que llenca el desterrat a la patria qu' abandona, el bes que estampa la mare en el front de son tendre infant, l' himne qu' entona el creyent davant la divinesa; no son pas l' amor maternal ó de fill, ni afecte patriòtic, ni la fé poderosa, però son llur manifestació, llur simbolisme, llur encarnació; y mentres l' home sigui home farà cabal dels sentits y de les manifestacions ecsternes per a expandir son anima y ses amors, imitant a l' Autor de la natura que fa comprendre les coses invisibles per medi de les visibles. La parla d' un poble es sa manifestació, es son cos moral, es una reverent adoració a son geni que palpita sigles a través; y servex, a l' ensemps que per a ecsteriorisar son caràcter,

de guspira ardent pera encendre la foguera de patriotisme que pot redimir les nacions. Perxó es pesanta com un anatema la frase de Dant: Vergonya eterna a n' als que desprecien son idioma alabant el dels altres.

El regionalisme, l' autonomisme, l' anel d' independència de les nacionalitats qu' ha formades llures la natura, crex y s' estén en el si de l' Espanya moderna. Es lògic, es natural, es noble, es admirable aquet moviment intel·lectual polític. Però molts dels que prediquen regionalisme, autonomia y llibertat, no saben mirar ab prou horror y indignació el gran centralisme y esclavitut de les llengües. Superficials ens diuen a n' als que «ns parem en el catalanisme de llengatge y ancara avuy que les estrofes dels Jocs Florals han fonsat al camp de batalla un exam de guerrers polítics, es fa catalanisme y regionalisme sense necessitat ni conveniencia en castellà, en el vehicul natural de les aspiracions cesaristes. Ens anomenen superficials als que de xant-nos de carnestoltes—es la paraula gráfica—no tolerem que en la terra clásica del Cristianisme s' endressin a la magestat sobirana ridicules pregaries en llengua forastera; com si per estimar a Déu s' hagués d' escarnir a la Patria. Ens anomenen superficials als que desde el periòdic y desde el libre de nostres lleys voldriem la ferrenya parla tal com surt del cervell y del cor de nostres conciutadans. Ens anomenen superficials perquè volem que l' idea del nen que va a estudi se desentrotlli d' una manera natural y lògica y caigui el nen en brassos d' un educador y mestre a qui entengui sense esforços. Ens anomenen superficials perquè compremem la filosofia trascendència de la llengua, quina trascendencia presenta admirablement condensada en Briz en aquesta sentència: Qui llengua té, a Roma va. Y aquesta Roma es l' apoteosis de les nostres glories.

Per molts l' adoració a la llengua propia, es fanatisme; l' entusiasmar s' hi, eczageració; sa estimació ardent, joé d' infants; son comen, polidésa y moda de literats inòmes; sa proclamació com a medi d' esperonar la valentia y com a ideal noble, una perdonable mania sense gayres conseqüències. Deu nos ajut, aquí si la historia y la raó no menten, y veritable só de corneta que crida a la batalla. senyera d' una Causa, protesta d' independència de les nacions, propaganda d' ideis, crit de resurrecció; y, imitant a Bufon, qui sosté

que l'estil es l'home, l'idioma es el caràcter d'una rassa, tresor de la tradició, manifestació de les creences en poques paraules: la llengua es el poble.

Els centralistes ens han demostrada sa importància, encadenant cuidadosament les nacionalitats ab un sol idioma per a uniformarles.

Sigui, doncs, el primer crit de llibertat de nostra Patria, el crit de visca Catalunya! sense traduccions vergonyoses. Y si per xò sens diu fanàtics, esclamarèm: visca el fanatisme; y si se'ns titlla de boigs, respondrem fermes y convensuts que 'ls camins de progrés y cultura no 'ls demanarem pas a u' als sabis. Deu ens en lliuri.

J. Montserrat.

PEL MON

El descans dominical.—Les taberneres.—La mà del clericalisme.—Si jo fós govern.—Nostres ideals.—Morts que's belluguen.

Ja tenim la llei del descans dominical a sobre. Com que no som enemics sistemàtics del govern no podem deixar de regonèixer en aquesta ocasió que mirant la cosa en general la trovem bona; es una mida que s'havia d'haver pres molts anys avans per be dels individus de nostra societat.

Ara, si 'ns ficéssim en detalls, si los volguéssim examinar per pessés menudes, si volguéssim fer de Valbuena (un xic rebaxats, per xò) allavors si que seria qüestió de retraure allò de: «no analices, muchacho, no analices». Per exemple: en el paragraf 8 del 2.º capítol hi trobaríem unas nanses de les que s'poden agafar els taberners pera poguer donar mamals clients tots els diumenges, igual que menjar els fondistes que e-tàn exceptuats de dita llei. S'exceptuen en aquet paragraf les casas de comida, y de casa de comida a casa de bebida hi ha un pas tan petit que l més curt de cames pot traspasar sense por de caure en la trampa del reglament.

Es de suposar a més, que 'ls taberners no s'adormiran pas a l'aguait y, am tal de que trayent el ramet de pi y proveintse d'algún pot de rosquilles, simonets y carquinyolis puguin cubrir les apariències, procuraran esclotar el negoci que a Espanya 's veu que dona.

Lo que no hi he sabut veure en lloc, francament, en aquest reglament es la mà del clericalisme. Perquè en primer lloc, a les nacions més civilisades y gens sospitoses, tenen establert el descans dominical y pot ser d'un modò més radical y tot; y després perquè si 'l dirjós papa del clericalisme hi hagués pogut ficar sa ma invisible, no s'haguera pas parat en barres, ja que no temintne prou, el gandul, del descans dominical, hi haguera fet ficar, segurament, el descans per les altres festes que no 's troven en diumenge. Però què hi farém? els periòdics de la vila de l'os tot ho solen veure negre, color clerical, com si tots sos redactors portessen ulleres fumades.

May haguera dit jo que fós tant

trevalladora la gent de l'art de la ploma.

Com ja hauràs vist, lector, pocs son els diaris de gran circulació que s'hi avinguin amb axò de reposar un die cada setmana, am lo que no acrediten pas gaire 'l nom de la vila de l'os y de la mandra que va tenir la felis inspiració de traureli un tranquil al ventrell d'Espanya.

Ah! si jo fós govern (y és un dir ho aquí) ja 's queixarian de la pesada ab raó, ja; si ara no més han de reposar un cop cada setmana, allavors no més els hi dexaria treballar un cop cada setmana; y no ho duplis que seria un gran pas pera la regeneració de la patria.

En fi, algo es algo, y si 's pot lograr que reposin al menys un die cada setmana—cosa un xic duptosa—tindrem que cada mes les lletres de motlo s'estalviaran de compondre un remat de bestieses que Deu n'hi dó.

Mes, lo que 'm fa molta por es que ni aquest algo logarem, doncs després de 'ls tirs que la gran premsa acaba de llenyar als quatre vents, ja sembla que hi ha qui ha rebut de les espurnes y per tant comensa de fer aigües. Y a l'últim el veurem a fons, si no ve pas l'auccili del patró Maura am la sàssula de les seves energies.

Girem full, lector, y dexem passejar nostre pensament en les simpàtiques ratlles d'una crònica agra-divola.

Si llegexes cada die els diaris tradicionalistes gaire be no trobaràs die que no parlin d'algun acte de propaganda o de la inauguració d'algun centre tradicionalista o d'alguna Joventut.

En fi que—dexem fer figures y t'ho diré—el foc de l'entusiasme de nostres salvadors ideals s'escampa y pren lloc qu' es una benedició de Deu. Y axò que plou molt per part dels anti..., que 'ls seus mitings crexen y 's multipliquen com una plaga qu' es... una maledicció del diable. Que ploqui forsa; aquesta pluja es bona, es benefactora pera nosaltres; per ells es massa forta, es com els xafecs d'istiu que mullen molt, però no entren ni assaonen y s'escorren pels viarany, y es que s'ho prenen massa a la ventana. Però les plujes si res més no, fan sortir els volets humils. Y qui dirà qui dirà que no altres no 'ns assemblem a n' aquets vegetals, per dues raons: pel distintiu que 'ns cobeja la clepa, y per la pressa am que d'uns quants temps donem mostres de vida?

Vaja que als que als que 'ns diguin que 'l carlisme ha mort els hi podrém llenyar pels bigotis:

«Los muertos que vos matais gozan de buena salud.»

Lo qu' es que, si els morts dels cementiris fossin tan vius com els que sustentem aquets ideals, fóra qüestió d'engrandir les poblacions perquè es més que probable que preferirien bellugarse y estar en els pisos de les poblacions que jaure en sos estrets nitxos o democràtiques fosses.

Tot axò que de primer antuvi sembla una veritat de Pero Grullo, després de ben mirat resulta que... ho és encara que no 'ls hi sembli a n' els anti-etc..

Myossotis.

CARLINADES

El dilluns d'aquesta setmana tingué lloc a Sta. Coloma de Farnés, l'anunciada reunió de correlligionaris de aquell districte, pera tractar de l'miting que 's te projectat celebrar en aquella vila en el vinent setembre.

Hi assistiren valiosos elements de Sta. Coloma, Osor, S. Hilari, Massanet de la Selva, Riudellots, Riudarenas, S. Miquel de Cladells, Susqueda, Anglès y altres que no recordem y per unanimitat s'acordà efectuar el miting el dia 11 de Septiembre. Se nomenà una comissió organitzadora a quin càrrec corre tot lo pertanyent al expressat acte de propaganda. Hi cooperaran les Joventuts Carlistes de Barcelona y de Girona.

Proximament donarem més detalls, poguent dir ja avuy que els nostres correlligionaris de Sta. Coloma de Farnés y sa comarca van a donar una important demostració del seu entusiasme, celebrant un acte de veritable importància per aquell districte.

Habem rebut el programa de les festes que celebraran els Carlistes de Santander demà 28 del actual, ab motiu de inaugurar La Joventut Carlista d'aquella població.

Llegim que estan molt avansats els treballs pera la constitució de Joventuts Carlistes a Espuga, Calva y a Valencia.

Ha regressat a Valencia procedent de Interlaken, residència dels Augustos Ducs de Madrid, D. Manuel Polo y Peyrolón.

Els entusiastes carlistes valencians l'obsequiaren ab un lunc servit en el Circol Carlista a quin obsequi correspongué el Sr. Polo ab un esmorsar en el Hotel Continental d'aquella ciutat.

També está de retorn de veure a D. Carles, el nostre benyogut correlligionari el Sr. Baró d'Albi.

NOSTRE TASCA!

¡Nostre tasca! es noble, no hi ha dupte; puig axís com noble era la tasca de nostres passats, que encoratjats per l'esperit dixi, no temien lluytar frec a frec ab l'espanya enemiga, derramant a bell doll sa sang martre en el camp de batalla, per conquerir un pam de terra cristiá, axís també 'n nostres dies noble es la tasca dels que encoratjats per aquex mateix esperit divi no reparan en sacrificis, per conquerir els cors, dels que infectats per la corrent sectaria, s'han allunyat del Senyor, per caure en l'abim insondable de la degradació més espantosa.

Desde que l'Esglesia ha aparegut en el mon, ha hagut de lluytar sempre ab fills bordissencs qu'han intentat arruinarla, puig com diu el gran Balmes «l'història de l'Esglesia va seguida de l'història de les heretjies»; mes en cada época s'ha fet necessari un método de defensa adequat a les circumstancies de la

mateixa, y axís com en altre temps era indispensable aparellarse ab tota l'indumentaria de guerra y correr a derramar la sang en fers combats, per defensar a Nostre Deu, avuy ha cambiat la cosa d'aspecte, y si bé dintre algùn temps, tal volta 's tornarà fer necessari l'imitar la conducta de nostres passats, no obstant, ara, es precis emplear una altre arma, tant poderosa com puga esser la dels antics guerrers.

¡La Pluma! Veusaquí l'arma potent qu' ab son rastre a voltes imperceptible es capaç per cambiar el rumbo d'una nacionalitat.

Axís hu entenía el gran Ketteler quan deya: «Si S. Pau tornés al mon, seria periodista.»

Y axís hu entengueren també un Matzner, un Oberdoejer, un Varric, un Thissen, y tants altres que ab sa pluma encisadora lograren fer desaparèixer els tristos temps del Kulturkampf y restablir la tranquil·litat a l'Alemanya.

Axís hu enten també 'n nostres dias el gran Pontifex Piu X «el Papa del segle XX» com diu Mn. Alborná.

Acaba de donarne una prova en l'audiencia, que segons contan els periòdics, va concedir a un periodista catòlic, quan agafantli sa pluma digué: «Actualment no hi ha en el mon empresa més noble que la del periodista. Benehexo el símbol é instrument de V.»

«Els meus antecessors, benefician les armes dels guerrers cristians, jo tinc molt gust en benehir la pluma de un periodista catòlic.»

¡Oh hermoses y sublimes paraules!

Tant de bó que tots els catòlics espanyols coneguéssem bé aquexes y dexant—segons l'admirable frase del abate Ihiss—d'anar texint les vares ab que després el Govern em assotará conehuéssem quisqu ab ses forses, la bona premsa...

J. Avais Surribas.

Tona-Agost-1904.

SECCIO LITERARIA

Per Les Guillerias y Collsacabra d'ECSCURSIÓ

Be feya temps qu' ab mon estimat amic l' Antón Basquets y Punsel, teniam projectada una volada per aquelles atraus guillerias, al Collsacabra y Vall d'Hostoles, quan me comparagué a casa ab mon amic en Joan Llorens que feya dos dias havia desembarcat, procedent d'América cosa que aumentà molt ma satisfacció y desijós de realisarla.

La matinalda següent visitarem unas covas d'estalagmita que hi ha a Vall, y enfilarem nostre excursió desde 'l Pasteral. Era la una de la tarde quan tiravam terramont, després de contemplar les belteses y tresors del Pasteral.

El sol apocava de debò, però no hi pensavem pas; llaire circulava y 'l contemplar aquells paisatjes que evocan l'obra immortal de Dant, el cantament de sapareixia.

Seguint sempre 'l lit del Ter en sota d'esbet 'l pont romà de Susqueda y ab quatre salts arribarem a Rosalva; aquella bona gent tot sosprepos y contents de nostre visita, ens obsequiaren de debò y nosaltres va-

rem poguer apreciar una vegada mes lo que valen com a bons amics; volien a totes passades que 'ns quedessim pro no fou possible, puig habiam de trencar l' itinerari projectat y aquell dia s' havia d' anar a Montdorç encar que fos al cor de la nit, com verament ho fou.

Nos despedirem ab una estreta de mà y un arreveure afectuós; garrot al puny y a Montdorç falta gent.

Ja 'lsols s' havia ajocat quan sortiem de Su queda.—Als poch moments de caminar observarem que la nit anava desplegant son mantell negra textit d' estels brillants y pausadament l' anava abrigant sobre nostre.

Després d' una hora de caminar arribarem a un turó que 'ns permeté dividir el Ter al fons com una beta blanca que seguia el ferm lit per aquells esqueys dels voltants de Carós. Era hermos! Top callava, los cigales que hasta llavors ferian nostres orelles també callaven, y sols el Ter seguia rondinant sempre. De una embrancida a Puig de Rajols. Som a miy camí digué en Busquets, que 's practien del terror; ferem un breu trago qu' un home 'ns va portar y 'ns assegurem a n' el marxapeu de la porta; reposarem una estoneta, y anarem per marxar, mes voltem pagar el trago y de cap manera ho vollem, que l' repós y l' aigua no 'l negavan a ningú encar que fos un francès, es veu ben bé que en el cor d' aquells catalans encare hi corre sanc de la mateixa que hi corria en los de sos avis de l' any vuit.

La fosca s' havia apoderat de la boscuria quan sortia la lluna riallera a ternos contents, mentres pujavem pausadament la costa de la Mare de Deu de Montdoys, grandíós santuari que 'ns acullia aquella nit memorable. Un cop dalt la satisfacció y la satisfacció y l' alegria 'ns vessava per tot arreu, y 'ns assegurem al porxo bo y reflan alguna cansoneta, y beguent algun tragunyó de marsinada qu' haviam arreglat arribant.

Era molt tard quan haguérem sopat y 'ns adormirem, y hasta no ho vull dir, pro si que dormirem plans, fins que l' ermita ab sa veu interrompé nostres somnis. Ab els ulls mitj closos obrirem la finestra de cara a llevant, y vejerem el mar forsa clar y molt vermell quan sortia el rey dels astres obrintse pas per mitj dels llencols que dormia l' aigua y l' espay. Visitarem l' esglesia d' i til indefinit la faxxada plateresca pura. Praguerem fotografies y axis a la fresca sortirem dreta a Sant Joan de Eubrega, aont varem entrar per visitar l' esglesia y saludar a nos amic lo Sr. Rector. D' aila vejerem ven d' aprop la fantástica Agulla que inspira a n' en Busquets lo cant selvatge, fragment d' un poema en embrió y que li ha valgut un llorer als Jocs Florals de Barcelona.

Vegerem l' hermos Salt de Sa lent, salt d' uns 140 metres d' alsada com pleament perpendicular y l' aigua s' escorria, y quan arribaba a bax casc era pots y la pots aquella el sol hi reflexaba ab vius colors, l' Arc de Sant Martí.

No varem pas tardar mitj hora seguint el riu, que ya 'ns sobia l' hermos poblet de Rupit ab son altiu campanar y las runas del castel antic.

A Rupit si que dinarem de gust, y varem relatar la nostra caminada a mont germa que 'ns hi esperava.

Anarem a visitar lo Sr. Rector molt amic de tots, y ens convidá d' un café molt valent, y 'ns vingué de

gust. Després nos ensenyá tot lo que de bó y partiuar té la parroquia de Rupit, cosa que l' agrahim molt. Despedits ab un arreveure emprenguerem a visitar la familia Pujes, quina 'ns rebé en la amavilitat que la caracteriza, y 'ns obsquiaren á mes no poder, quan nos adonarem que 'l Sol s' enfonsava darrera Pedaforca y sortirem en direcció a les cingleres del Far. Aquell panorama 'ns recordava l' trijeete del dia avants; seguirem vorera avall, per veurer una sepultura prehistórica que fa poch s' ha descobert, y merex l' atenció de gent pèrita en la materia.

A n' en Busquets li convenia per sos estudis arqueològics.

Seguirem fins al Coll de Condreu aont recollirem alguns fòsils a una banda que hi al collet matex.

Al cayent del vespre arribarem a S. Feliu aont nos esperavan perque 'ns confessim tots els detalls d' una excursió tan interesant.

Esginarem algunes cançons de la terra y 'ns anarem al lit a descansar poques hores de la fatiga dels dies anteriors.

Deu ens dongui salut que no será pas la darrera d' excursió per aquells voltants.

LLUIS BOADA Y CLOS.

S. Feliu de Pallarols 7 d' Agost 1904.

A Isidro Bracóns Ferrer y Ramona Tarrés Sala en lo día de sas esposallas.

Fili tui sicut novellae olivarum in circuitu mense. Davit. S. CXXVII. V 4

Vol esserne ampurdanesa la que n' era sallentina, y ab sas alas nacarad is empendrá vol de gabina. Es que l' cant de la tenora que armonisa la sardana, com serafi l' ha ferida, per ser vera catalana. Per ço en mos somnis la veyo com coloma que s' enlayra, cassantine son aymador com la mel cerca el brescayre. Sentada ab carrosa d' or en mas nits l' he contemplada bogant en cel estrellat com gentil y hermosa fada; Que entre coloiqus d' amor juganthe com papallona; los àngels del Paradis li teixian la corona. Y de flors de taronger com l' amaller en florida, li vestian rich mantell cual ninta del Cel eixida. Aixís voltant per l' espay baixava com la rosada la verge de mas visions que anava a ser desposada. Y en brassos de son aymant com lo nin als de la mare, se lligava per l' amor la que l' Cel enveja encara. ¡Gentil, mistich altar que 'ls cirials ilumina, perfumat per flors del camp, son aymador l' encamina. S' extasian los dos cors fentne d' ells ofrena á Deu, y ploran, cantan y riuben com Gentil y Flor de neu. D' argentí talem nupcial, com per las flors la rosada devallan sobre sos fronts perlas de blanca argentada. Lo sol que dels finestrals sos delicats colors daura, com plujim de flors de Maig sobre d' ells á doll la caure. Y un prech de cayent sagrat lo sacerdot ne murmura, preguntant als dos donzells si s' volen ab fé y ternura. Com l' aubaga silenciosa que l' mes xich suspir recull, del sí que surt de sos llabis s' ou en lo temple l' murmull.

Lo sant ministre de Deu benehex l' unió santa, servintli d' escolanet rossinyol qu' alegre canta. Y en fumarola d' incéns son jurament puja enlayre fins en lo trono de Deu com prec de mistich salmayre.

¡Oh! viscau, fills de mon cor á cents anys com l' olivera y els dons que vos dongui l' cel sfan de pau verdadera. Que vejau á vostre entorn com los fiols á la soca los fills de vostres amors fermes en Deu, com cors de roca.

FRANCESCH BRACONS

Sallent, 18 de Juliol de 1904.

Noves y comentaris

De fora

En el nombre vinent, si Deu ens dona salut y vida, respondrem a l' articlet que ens endressa, en sa edició del 18 del mes que som, el setmanari *La Señal de la Victoria*, orgue de les idees polític religioes del P. Corbató. Oy, confrare, que parlém avuy ab tots els ets y uts?

La plassa de Port Arthur continúa essent heroicament defensada pels russos y ha de costar encare als japonesos molt vessament de sanc pera apoderarse'n.

A l' intimació de rendirse feta per aquestos ha contestat el general Stossel ab una enérgica negativa.

En el cas de no poguer sortir a fora l' escuadra, sembla que té en projecte l' tapar l' entrada ab les desferres dels barcos, saltant avants en terra la dotació dels matexos que ascedex a 3000 homes y utilisant l' artilleria pera defensa dels forts.

¡Quin desengany pels que s' creyan que pendre a Port Arthur era bufar y fer ampolles!

El el Seminari Col·legi del Ntra. Sra. del Colell hi tindrà lloc el próxim día 15 de Septiembre una reunió de ecs alumnes y ecs professors a fi d' estrenyer els llassos de gratitut a la Verge Inmaculada y festejarla en son any jubilar.

Els que no rebín invitació particular que s' ha dirigit a tots els antics professors y alumnes poden donarse per convidats y avisar la seva assistència ó adhesio al acte per escrit al Sr. Dr.

S' estant coloiquant ja els pals que han de sostenir els fils conductors de la forsa eléctrica que portaran a Girona la empresa del Molí de Calabuç.

Locals

El dimecres passat a la nit pensavam ab fonament tindria ferme la seca, donat lo tapats que estavan els horitzonts; més les nostres esperances resultaren fallides, doncs si be va ploure moltes estones ho feu ab molt poca intensitat, escom brantho tot, el dijous, la tramontana. No obstant la temperatura ha baxat bastant y já no se sent la sofocació de días enrera.

Está malalt de gravetat, habent-seli administrat els Sants Sagraments, el caballerós y conseqüent correlligionari y estimat amic don Narcís de Pol. ¡Que Deu Nostre

Senyor li concedesca lo que més li convinga pera la salut de la seva ànima!

Participém als nostres suscriptors y coloboradors que desde aquest nombre la Redacció de EL TRADICIONALISTA se traslada al carrer de Abeuradors 7. 2º a ont deura dirigirse tot lo que siga de Redacció.

Habem rebut un periódic que publica la coneguda casa del *Cognac Barbier* quina publicació está destinada a propagar aquest licor, representat en aquesta ciutat per el conegut industrial, Sr. Mata y Vinyals.

El dilluns passat sortí cap á Calatayud nostre Ecsm. Sr. Bisbe.

Demá darrer dia de la novena del Inmaculat Cor de Maria, se celebraran en son altar de l' ecs-colegiata de S. Feliu de 6 a 8 misses, a les 9 solemne ofici y a les 5 de la tarde funció ab sermó que dirá l' Dr. D. Ot Rosa.

La Hormiga de Oro.—Hemos recibido el número 34 de esta importante *Ilustración católica* que como de costumbre contiene nutrido y variado texto literario, ameno y de actualidad y gran número de hermosos grabados que reproducen un cuadro de La oración de la Virgen; otro del martirio de san Bartolomé; una peregrinación al Convento de los Carmelitas de Larrea-Zornoza; varias vistas de la Casa Lactancia de Barcelona; una novela corta ilustrada, los retratos de Mr. Alton Brooks Parker, candidato a la presidencia de la República de los Estados Unidos y el del general Keller, muerto en Taouan; el general Rennenkampf en medio de los «cien lobos» último tren de refugiados de Port-Arthur y los «cien lobos» en un desfile de la Manchuria, resultando de palpitante interés y actualidad.

CARTES DE FORA

Desd' Olot.

Sr. Director de EL TRADICIONALISTA.

Molt Sr. meu: Estém ja en vigílias de la festa major, pera la qual se comensan a observar preparatius. Un dels actes de nostres festes d' enguany que revestirá més importancia será la solemne professó-romeria que sortirá el dia 8 del prosím Setembre de la esglesia de Ntra Sra del Tura y en la que hi figurará la verdadera imatge de nostra Patrona, pera lo qual s' ha obtingut ja la corresponent llicència de nostre venerable Prelat.

A son degut temps procuraré informar als llegidors de EL TRADICIONALISTA del resultat de nostres festes.

Sens més de particular queda S. affm. y S. S.

El Corresponsal.

¡FUMADORS!

Si voleu conservar vostra salut, fumeu l' acreditat é higiénich

PAPER JORDA

Imprenta de J. Franquet.—Girona.

SECCIÓ DE ANUNCIS

Joaquim Font y Fargas

SEGURS Y REPRESENTACIONES

¡¡ FUMADORS !!

Es ja hora que vos despreocupeu y no donguéu crédito a lo que tan falsament dihen alguns fabricants poch escrupulosos atribuhint n' els seus papers de fumar propietats medicinals que no tenen ni han tingut may, dihent que es fabricat ab el such de varias plantas pectorals contra la tos, afecções del coll, etc. explotant d' aquesta manera la bona fé dels funiadores ignocents.

Si voleu fumar bon paper de maneua PAPER CARLETS.

Premiat en 1ª exposició Universal de París 1900 y en la de Barcelona en 1888.

Se ven per tot arreu.

J. de Llobet de Pastors

METJE

Ex-assistent Illure dels hospitals de Lyon y Paris
Especialista en las enfermetats de la GARGANTA, NAS Y ORELLAS
Clínica pera'l tractament d' aquestas enfermetats.

Plassa de la Auriga, núm. 4, entressol
CONSULTA DIARIA
de las 9 del demati a las 4 de la tarde

SABATERIA MODERNA

Miquel Capella

Variat assortit de calsat de totas menas. Preus económicos
7, ABEURADORS, 7

Biscuits fullats

els millors en la

Drogueria de Narcís Arpa

LA BISBAL

F. MARESMA

ESPECIALITAT EN GUANTS

LA UNIÓN DE NORWICH

Sociedad mútua de seguros sobre la vida fusionada con

"LA AMIGABLE"

FUNDADA EN 1706

La más antigua Sociedad de seguros sobre la vida, en el mundo.

SINIESTROS PAGADOS, MÁS DE
22.000.000 l. e.

BENEFICIOS REPARTIDOS, MÁS DE
5.000.000 l. e.

NUEVOS SEGUROS POR AÑO, MÁS DE
2.500.000 l. e.

Delegación de Gerona

Joaquim Font y Fargas
Abeuradors, 7, 2.º

Fotografía de R. García

Calle S. Francisco 10 y 12 (Chafalán al Puente de Piedra)
A BENEFICIO DEL PÚBLICO

Esta casa regalará a todos los niños y niñas que hagan la Primera Comunión, un retrato con cartulina especial por cada seis, el mínimun, doble tamaño que de las fotografías encargadas.
El público podrá cambiar la fotografía de doble tamaño por otra pintada del mismo tamaño.

En casos de opreció del pit ab dificultat de respirar, axís com en las bronquitis acompnyadas de tos espasmódica la Solució de Bifosfat de Cal medicinal produex resultats excelents.

SOLUCIÓ DE BIFOSFAT DE CAL MEDICINAL DELS Germans Maristas

BARCELONA (Sant Andreu de Pe'omar)

De venda a Girona a ca'n J. M.ª Perez Xifra, Abeuradors; en la farmacia d' en Grau Romanaty, Progrés, 4; farmacia Vivas, Cort-Real, 17; farmacia Roca. (Antigua casa Ametller), Plassa del Oli.

Dipòsit: Pensionat dels Germans Maristas, Clavería, 12.

Joan Carreras

Metje-Cirurgia

ENFERMETATS NERVIOSAS

Consulta de 11 a 1

Cort-Real, 4, 1.º-Girona

LENERIA LA CONFIANZA

DE LEÓN BELLOC

Progreso, 31.-GERONA

NOVEDADES, MANTELERIAS

Tapetes, Cortinajes, Transparentes

Gran-surtido en tiras bordadas.

ARMERIA

DE

Gayetano Carbó

Calle de la Plateria, 30

Acaba de rebreer aquesta casa un bon assortit de reclams, filats per cassar guatllas. Sarróns y demás articles de cassa.

També s' hi troba variat assortit de escopetas Central y Fouche d' un y dos tiros.

Pistola Browning de set tiros y set en dipòsit.

Pólvora de marcas variadas, cartutxos, etc. etc.

IMPORTANTE

Para constitución de CAPITALS y RENTAS acúdate a la Agencia de seguros sobre la vida de D. Narciso Boada Gnytó, calle de la Forsa, 17 1.º - GERONA.

Casa Grandia

Bany's Nous, 12. 2.º

BARCELONA

Hospedatje pera Rvnts. Sacerdots y demás personas católicas. Dinar y sopar, preu tres pessetas diarias.

SE ADMETEN DISPESAS

La Previsió Nacional

COMPANYIA DE SEGURS CONTRA INCENDIS

La Unión de Norwich

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE LA VIDA

La Agraria

COMPANYIA DE SEGURS CONTRA LA PEDREGADA

Despaig de 9 a 12 y de 3 a 6 * Abeuradors, 7, 2.º-GERONA

PENSIONADO DE LA INMACULADA CONCEPCIÓN

CALLE DE LA CLAVERIA NÚMERO 12

COLEGIO DEL SAGRADO CORAZÓN DE JESU

PLAZA DE LA MERCED

A CARGO DE LOS

HERMANOS MARISTAS

GERONA

El brillante resultado obtenido en quince años, durante los cuales los alumnos corrientes a este establecimiento han obtenido en los exámenes oficiales del Instituto premios 327, sobresalientes 581, notables 740, habiéndose graduado 111 bachilleres, se piensa de hacer todo elogio ó comentario, ya que los hechos hablan con sobrada elocuencia.

Desde 1.º de Septiembre se hallarán abiertas las clases de primera enseñanza preparatoria para los que tienen asignaturas pendientes de examen y desde el 15 de Septiembre las de Segunda Enseñanza y Comercio.

La Dirección se encarga de inscribir las matriculas que lo soliciten.

Se admiten Pensionistas, Medio pensionistas, vigiados y externos.

Para más detalles pidanse prospectos.

LUZ Y CALOR

MATERIAL PARA ALUMBRADO Y CALEFACCIÓN POR GAS

LAMPISTERIA Y CRISTALERIA

Variado surtido de lámparas y accesorios de lampisteria
Globos, pantallas, tulipas, parahumos, tubos inrompibles

ESPECIALIDAD EN LA FABRICACIÓN DE CAPUCHONES PARA LA INCANDESCENCIA

Mecheros KERN; AUER; BRAY'S.—Hornillos, cocinas y estufas para gas. Estufa CLAMONT.—Encendedores automáticos y electricos.—Timbres electricos.—Tubo metálico flexible.—Instalaciones completas de gas y de timbres electricos.

Cort-Real, 4, Gerona

LA CRUZ ROJA

FARMACIA ORTOPIEDIA PERFUMERIA

Dos medios hay para tratar las hernias: ó la operación ó la perfecta contención, cual se logra curarlas en muchos casos, principalmente en los jóvenes: lo demás es puro charlatanismo.

La perfecta contención en todos los casos, los más difíciles, se obtiene con nuestro sistema Torrent, de la Cruz Roja de Gerona, premiado por varias Academias Médicas; su presión es suave y puede graduarse a voluntad, no abulta ni manifiesta y se amolda por completo, puede llevarse de día y de noche permitiendo toda clase de movimientos.

CONSULTAS GRATIS

LA CRUZ ROJA

Plaza del Oli.-GERONA

GERUNDA

FÁBRICA DE ASERRAR MADERAS

Grandes talleres mecánicos de carpintería para la pronta construcción de edificios y toda clase de objetos de fábrica
Especialidad en cajas de envase

1, PORVENIR 1

LA NEOTAFIA

Funeraria la más antigua; sirve todo lo referente a dicho ramo

Francisco de A. Matas

Despacho: Cort-Real, 18.-GERONA

L'ART MUSICAL

Joan Durán

Plassa de la Constitució, 2

Se venen y llogan pianos de teclat y de manubri a preus convencionals.

Reparacions en tota classe d' instruments de música.

2, Plassa de la Constitució, 2

JAUME ADROHER PINTOR

Pintor

Decorador y Empaperador

Nort, 3 y Hortas 10, Girona

Imprenta y Librería

JOSÉ FRANQUET Y SERRA

Plateria, 26 y Forsa, 14.-GERONA

Obras nuevas y otras de suma importancia

que se hallan de venta en esta librería

LA FABRICANTA novela de costúms barceloninas (1860-1875) per Dolors Montaner. da de Maciá, decorada per Enrich Moncerdá. (Ab llicencia del Ordinari). Un tomo pessetas.

EUCARÍSTIQUES obra póstuma de Jacinto Verdaguier, publicadas segons del autor y traduhides al francés per Agustí Vassal, ab una carta de Monsenyor Carsalade, Bisbe de Perpinyá y un prefaci de'n Pere Palau Gonzalez de Quijano. volum de més de 350 planes 5 pessetas l' exemplar.

En esta casa se hacen toda clase de trabajos de imprenta, con gran esmero y suma baratura.